

[Úvodní Stránka](#) > [Odborná Příprava, Soudní Síť a Agentury](#) > [Romania](#)

Počáteční odborná příprava soudců a státních zástupců v Evropské unii

Obsah zajišťuje

Rumunsko

Rumunsko

Obecný popis

Počáteční odbornou přípravu soudců a státních zástupců provádí Národní ústav soudců a státních zástupců a pro justiční čekatele je povinná. O počtu volných míst rozhoduje každoročně Vrchní rada soudců a státních zástupců na základě potřeb soudnictví. V roce 2021 bylo otevřeno 300 pozic, z toho 175 pro soudce a 125 pro státní zástupce, a v současné době probíhá výběrové řízení.

Počáteční odborná příprava trvá v souladu s právními předpisy dva roky, ale svou profesi – soudce, nebo státního zástupce – si justiční čekatelé volí na konci prvního roku studia. V prvním roce je tedy počáteční odborná příprava zaměřena obecně, neboť všichni justiční čekatelé se řídí stejnými osnovami odborné přípravy a procházejí stejným postupem hodnocení bez ohledu na jejich budoucí profesi. Ve druhém roce studia absolvují justiční čekatelé v závislosti na své volbě specializovanou odbornou přípravu, a to především na soudech a státních zastupitelstvích.

Národní ústav soudců a státních zástupců je odbornou školou, nikoli pokračováním vysokoškolského studia. Z toho důvodu se počáteční odborná příprava poskytovaná Národním ústavem soudců a státních zástupců týká především aplikovaných dovedností, a nikoliv pouze znalosti právních předpisů/textů.

Justičním čekatelům je proto například poskytována odborná příprava, aby věděli, jak vést fázi jednání v soudním/trestním řízení, jak zkoumat důkazy předložené stranami soudu, jak porozumět psychologii různých typů účastníků řízení, jak snadno analyzovat spis a jak vypracovat rozhodnutí nebo jiný justiční úkon.

Přístup k počáteční odborné přípravě

Přístup k počáteční odborné přípravě je poskytován výhradně na základě přijetí k přijímacímu řízení Národního ústavu soudců a státních zástupců, které organizuje Vrchní rada soudců a státních zástupců prostřednictvím Národního ústavu soudců a státních zástupců, a vychází z odborné způsobilosti, dovedností a dobré pověsti.

Přijímací řízení Národního ústavu soudců a státních zástupců je určeno absolventům právnických fakult s bakalářským titulem bez ohledu na věk nebo předchozí odbornou praxi a má čtyři fáze:

- zkoušku ověřující právní znalosti prostřednictvím testu s výběrem odpovědí, aby bylo možné provést objektivní a účinný první výběr,
- písemnou zkoušku, jejímž cílem je posoudit schopnost zpracovávat a porovnávat informace, interpretovat a aplikovat právo, písemně argumentovat, a prokázat při tom logickou a správnou argumentaci,
- psychologickou zkoušku, která se skládá z písemného testu a pohovoru a jejímž cílem je zjistit, zda jsou uchazeči psychicky způsobilí k výkonu profese,
- ústní zkoušku, která se skládá z pohovoru, při němž se ověřují nejen znalosti, ale i dovednosti, schopnosti, motivace a lidské vlastnosti uchazečů o výkon této profese.

Přijetí uchazeči získávají status justičních čekatelů a absolvují program počáteční odborné přípravy Národního ústavu soudců a státních zástupců, který je zakončen závěrečnou zkouškou Národního ústavu soudců a státních

zástupců.

Přístup k počáteční odborné přípravě nelze získat žádným jiným způsobem. Soudcem nebo státním zástupcem se však lze stát i těmito způsoby:

- na základě výběrového řízení na funkci soudce, které organizuje Vrchní rada soudců a státních zástupců prostřednictvím Národního ústavu soudců a státních zástupců – je určeno pro osoby s právnickým vzděláním a nejméně pětiletou praxí na konkrétních právních pozicích stanovených zákonem. Přijetí uchazeči získají status soudce nebo státního zástupce a mají povinnost absolvovat odbornou přípravu v rámci Národního ústavu soudců a státních zástupců, která trvá šest měsíců,
- bez výběrového řízení nebo zkoušky, v rámci řízení vedeného Vrchní radou soudců a státních zástupců – je určeno pro osoby, které v předchozí době vykonávaly funkci soudce, státního zástupce nebo asistenta soudce po dobu nejméně deseti let a které ukončily výkon své činnosti z důvodů, které nejsou na jejich straně, za účelem obsazení volných míst na soudech nebo státních zastupitelstvích.

Formát a obsah počáteční odborné přípravy

Počáteční odborná příprava justičních čekatelů probíhá po dobu dvou let, přičemž první rok je věnován teoretické a praktické přípravě v rámci kurzů a seminářů pořádaných Ústavem a druhý rok především stáží na soudech a státních zastupitelstvích.

Program počáteční odborné přípravy schvaluje každoročně plénum Vrchní rady soudců a státních zástupců na návrh Národního ústavu soudců a státních zástupců soudnictví, který tento program sestavuje a předkládá k analýze pedagogické radě a vědecké radě.

Osnovy pro první ročník zahrnují studijní obory, počet předmětů a seminářů týkajících se jednotlivých oborů a také metodiku hodnocení. Osnovy pro druhý ročník se týkají praktických stáží.

Odbornou přípravu justičních čekatelů provádí školící pracovníci Ústavu, kteří jsou obvykle vybíráni z řad aktivních soudců a státních zástupců. Školitelé na plný úvazek, vyslaní do Národního ústavu soudců a státních zástupců, a spolupracující školitelé jsou rozděleni do jednotlivých útvarů podle oblastí odborné přípravy, na které se specializují.

Školitelé vypracují osnovy pro každou oblast, které zahrnují témata a podtémata, počet hodin věnovaných každé oblasti, metodiku odborné přípravy a také podrobnosti týkající se hodnocení justičních čekatelů.

Koordinátory praxe jsou soudci a státní zástupci ze soudů a státních zastupitelství, kteří řídí činnost související s praktickou výukou v průběhu druhého roku.

První rok studia

- Činnost justičních čekatelů, sdružených do skupin po 15 až 17 osobách, probíhá především v sídle Národního ústavu soudců a státních zástupců, kde absolvují kurzy a semináře poskytované v rámci programu počáteční odborné přípravy, aby si rozšířili své právní znalosti a rozvíjeli dovednosti specifické pro profesi soudce a státního zástupce. Studium práva na Národním ústavu soudců a státních zástupců má především praktickou povahu a co nejvíce odpovídá reálným podmínkám, v nichž soudce či státní zástupce vykonává svou činnost. Zahrnuje případové studie prováděné v malých skupinách pod vedením odborníků z praxe, kteří tyto dokumenty vypracovali. Součástí seminářů jsou také praktické činnosti, jako je studium záznamů, vypracovávání procesních dokumentů a simulované sekvence.
- Zásadní význam v osnovách prvního roku studia má studium základních oborů (občanské právo a občanské právo procesní, resp. trestní právo a trestní právo procesní), a to vzhledem k tomu, že činnost soudce / státního zástupce je do značné míry založena na znalostech souvisejících s těmito obory.
- Kromě základních oborů práva studují justiční čekatelé také správní právo, soudní spory s odborníky, rodinné právo, soudní znalectví, ústavní právo, právo EU a lidská práva.
- Program odborné přípravy zahrnuje dovednosti v právní i jiné než právní oblasti, které jsou seskupeny do oblastí disciplín zaměřených na sociálně-humanitní vědy, jež se zabývají tématy souvisejícími s psychologií, komunikací a osobním rozvojem, sociologií a kritickým myšlením. Na získávání znalostí a rozvoj jiných než právních dovedností důležitých pro výkon povolání je zaměřeno i studium cizích jazyků. Významnou součástí programu počáteční odborné přípravy je studium profesní etiky a deontologie,

přičemž cílem tohoto předmětu je zavést a osvojit si normy chování a morálky související s postavením soudce / státního zástupce, jak při výkonu této profese, tak ve vztahu ke společnosti, v souladu s vnitřními a mezinárodními pravidly.

Po absolvování prvního roku studia si justiční čekatelé volí pozici soudce nebo státního zástupce, a to v závislosti na dosaženém hodnocení a na počtu volných míst stanovených Vrchní radou soudců a státních zástupců.

Druhý rok studia

- Aby si justiční čekatelé osvojili potřebné dovednosti specifické pro danou profesi, které získali v prvním roce studia, ale aby se rovněž seznámili s budoucím profesním prostředím, vykonávají svou činnost především na soudech a státních zastupitelstvích. Pracují pod vedením tutorů / koordinátorů praxe (soudců a státních zástupců), kteří mají povinnost zajistit, aby se účastnili všech příslušných činností v rámci soudu a státního zastupitelství. Tutoři / koordinátoři praxe jsou pracovníky nebo zaměstnanci Národního ústavu soudců a státních zástupců, kteří mají za úkol poskytovat odbornou přípravu.
- Justiční čekatelé dále absolvují stáže v advokátních kancelářích, notářských kancelářích a na úřadech soudních vykonavatelů. Vykonávají také praktickou činnost v rámci úřadů probační služby, policejních stanic a věznic. Účelem těchto stáží je získat přehled o soudnictví a seznámit se s realitou jiných právnických profesí, aby byli schopni navazovat účinnou a plodnou spolupráci v budoucím profesním životě.

V průběhu počáteční odborné přípravy mají justiční čekatelé možnost se seznámit se společným evropským právním prostorem, a to účastí na výměnných pobytech organizovaných v rámci výměnného programu AIAKOS, v soutěži justičních škol THEMIS, ale i účastí na letních školách zaměřených na rozvoj a zdokonalování dovedností a kompetencí specifických pro profesi soudců a státních zástupců, lingvistiku atd.

Ukončení počáteční odborné přípravy a procesu kvalifikace

Po absolvování programu počáteční odborné přípravy zajišťované Národním ústavem soudců a státních zástupců skládají justiční čekatelé absolventskou zkoušku, při které jsou hodnoceny získané znalosti, dovednosti a schopnosti nezbytné pro výkon funkce soudce nebo státního zástupce.

Tato zkouška sestává z písemných testů v oblasti občanského práva a občanského práva procesního, trestního práva a trestního práva procesního, etiky a organizace soudnictví.

Po absolvování této zkoušky absolventi Národního ústavu soudců a státních zástupců získávají status služebně mladších soudců a služebně mladších státních zástupců a na základě dosaženého hodnocení si volí soudy a státní zastupitelství, u nichž začnou svou profesní kariéru.

Po roční zkušební době musí služebně mladší soudci a státní zástupci složit zkoušku způsobilosti, aby se mohli stát služebně staršími soudci a státními zástupci. Při této zkoušce jsou hodnoceny teoretické a praktické znalosti prostřednictvím písemné a ústní zkoušky. Služebně mladší soudce a státní zástupce, kteří tuto zkoušku úspěšně absolvují, jmenuje prezident státu do funkce služebně starších soudců a státních zástupců.

Jedním z hlavních cílů počáteční odborné přípravy na Národním ústavu soudců a státních zástupců je poskytnout budoucím soudcům komplexní počáteční odbornou přípravu a pomoci jim rozvinout jejich znalosti v co největším počtu právních odvětví. Cíle týkajícího se otevřenosti práva na evropské a mezinárodní úrovni je neustále dosahováno prostřednictvím školení v oblasti práva EU, Evropské úmluvy o lidských právech a evropských právních koncepcích, zařazováním nových prvků srovnávacího práva do osnov odborné přípravy a také vypracováváním programů spolupráce s evropskými institucemi odpovědnými za odbornou přípravu soudců a státních zástupců a s dalšími evropskými justičními institucemi.

Poslední aktualizace: 21/05/2026

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.